NOTA TATABAHASA

HUKUM D-M
(DITERANGKAN – MENERANGKAN)

BAHASA MELAYU TINGKATAN 1

1 MAKSUD HUKUM D-M

Hukum D-M ialah peraturan susunan perkataan dalam frasa nama bahasa Melayu.

D = **Diterangkan**
(perkara utama yang hendak disebut)

M = **Menerangkan**
(perkataan yang memberikan maklumat tentang perkara utama)

2 FORMULA HUKUM D-M

D (**Diterangkan** – Perkara utama) + **M** (**Menerangkan** – Maklumat tambahan)

D hadir dahulu, diikuti oleh M.

Contoh:

Rumah (D) **besar** (M)

3 CONTOH PENGGUNAAN HUKUM D-M

	Salah (M-D)	Betul (D-M)
	Goreng pisang ✗	Pisang goreng ✓
	Cili sos ✗	Sos cili ✓
	Ayam sup ✗	Sup ayam ✓
	Sekolah bas ✗	Bas sekolah ✓

	Salah (M-D)	Betul (D-M)
	Raya jalan ✗	Jalan raya ✓
	Mini pasar ✗	Pasar mini ✓
	Kacang susu ✗	Susu kacang ✓
	Kaki lima ✗	Lima kaki* ✓

* "Kaki lima" ialah istilah khusus yang mantap, jadi tidak perlu ditukar kepada "lima kaki".

4 CARA MUDAH MENGINGATI HUKUM D-M

Tanya dua soalan:

1. Apakah benda atau perkara **utama** yang hendak disebut? → **D**
2. Apakah perkataan yang **menerangkan** benda tersebut? → **M**

Contoh:

Sos (D) **tomato** (M)

- Sos = **D** (benda utama)
- Tomato = **M** (jenis sos)

Oleh itu, susunan yang betul ialah **sos tomato**, bukannya **tomato sos**.

5 LATIHAN PENGUKUHAN

Arahan: Betulkan susunan perkataan di bawah mengikut hukum D-M.

1. Goreng pisang → _____
2. Cili sos → _____
3. Sekolah bas → _____
4. Ayam sup → _____
5. Mini pasar → _____

6 INGAT!

D DAHULU, M KEMUDIAN.

Perkara utama disebut dahulu, diikuti oleh perkataan yang menerangkannya.

Nota guru: Hukum D-M mempunyai beberapa kekecualian, khususnya frasa tertentu yang telah mantap penggunaannya seperti *perdana menteri dan ibu pejabat.*

LIVEWORKSHEETS

LEMBARAN KERJA

HUKUM D-M
(DITERANGKAN – MENERANGKAN)

BAHASA MELAYU
TINGKATAN 1

Nama : _____

Kelas : _____ **Tarikh :** _____

Arahan : Betulkan susunan perkataan di bawah mengikut hukum D-M. Tulis jawapan yang betul pada ruang yang disediakan.

1 Goreng pisang
_____

2 Cili sos
_____

3 Sekolah bas
_____

4 Ayam sup
_____

5 Mini pasar
_____

6 Tomato sos
_____

7 Telur kari
_____

8 Kain kedai
_____

9 Buku rak
_____

10 Makan meja
_____

11 Bunga taman
_____

12 Sukan kasut
_____

13 Air botol
_____

14 Bola padang
_____

15 Buah gerai
_____

Markah : _____ / 15

LIVEWORKSHEETS

LEMBARAN KERJA

HUKUM D-M
(DITERANGKAN – MENERANGKAN)

BAHASA MELAYU TINGKATAN 1

Nama : _____

Kelas : _____ **Tarikh :** _____

Arahan : Setiap ayat di bawah mengandungi satu kesalahan susunan perkataan mengikut hukum D-M. Kenal pasti kesalahan tersebut dan tulis frasa yang betul pada ruang jawapan yang disediakan.

1 Ibu membeli goreng pisang di gerai Pak Ali.

Jawapan : _____

2 Adik suka makan mi bersama cili sos.

Jawapan : _____

3 Murid-murid menaiki sekolah bas setiap pagi.

Jawapan : _____

4 Ibu memasak ayam sup untuk makan malam.

Jawapan : _____

5 Ayah membeli barang keperluan di mini pasar.

Jawapan : _____

6 Kakak membeli sebotol tomato sos di kedai runcit.

Jawapan : _____

7 Kami menikmati jagung bubur yang dimasak oleh nenek.

Jawapan : _____

8 Ibu membeli sehelai baju di pakaian kedai.

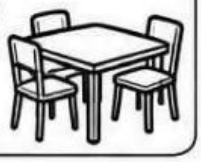
Jawapan : _____

9 Amir menyusun buku-bukunya di atas buku rak.

Jawapan : _____

10 Kami sekeluarga makan malam di makan meja.

Jawapan : _____

11 Pengunjung menikmati keindahan bunga di bunga taman.

Jawapan : _____

12 Abang membeli sepasang sukan kasut yang baharu.

Jawapan : _____

13 Adik membawa sebotol mineral air ke sekolah.

Jawapan : _____

14 Murid-murid bermain bola sepak di bola padang.

Jawapan : _____

15 Ibu membeli buah-buahan di buah gerai berhampiran rumah.

Jawapan : _____

Markah : ____ / 15

LIVEWORKSHEETS

LEMBARAN KERJA

HUKUM D-M
(DITERANGKAN – MENERANGKAN)

BAHASA MELAYU
TINGKATAN 1

Nama : _____

Kelas : _____ Tarikh : _____

Arahan : Baca petikan di bawah dengan teliti. Dalam petikan ini terdapat 10 kesalahan hukum D-M. Kenal pasti kesalahan tersebut dan tulis frasa yang betul pada ruang jawapan yang disediakan.

Pada hari Sabtu yang lalu, Amir dan keluarganya pergi ke mini pasar untuk membeli barang keperluan harian. Mereka menaiki kereta melalui raya jalan yang sibuk. Setibanya di sana, ibu membeli sebotol cili sos dan tomato sos untuk memasak. Ayah pula membeli sebungkus goreng pisang di gerai berhampiran. Selepas itu, mereka singgah di pakaian kedai untuk membeli baju baharu. Amir membeli sepasang sukan kasut yang berwarna hitam. Mereka juga membeli sebotol mineral air untuk diminum. Sebelum pulang, ibu membeli sebungkus jagung bubur untuk nenek. Pada waktu malam, ibu menyediakan ayam sup yang lazat untuk makan malam mereka.

Bil.	Kesalahan Hukum D-M	Jawapan yang Betul
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Markah : ____ / 10

LIVEWORKSHEETS